

Titel: Mottagande med känsla av sammanhang

Annica Rosander, kurator

Agneta Ranmo, kurator

Barn- och ungdomshabiliteringen, Kristianstad,

annica.rosander@kristianstad.se, 044-194529

Barn- och ungdomshabiliteringen, Hässleholm, agneta.ranmo@hassleholm.se,
0451-telefon

Mottagande vid barn- och ungdomshabiliteringarna, Hässleholm och Kristianstad

Som kurator på Barn- och ungdomshabiliteringen (Bou) i Skåne tar man emot nya familjer. Vi har arbetat med att utveckla mottagande för att öka familjernas känsla av sammanhang för vad Bou står och för att familjerna tydligt ska veta vad som ska hända, på vilket sätt och varför.

Vi använder metaforen, "mottagandeflätan" när vi beskriver mottagandet som beskriver att olika delar i mottagandet bildar en helhet och alla delarna är lika viktiga.

Flätans delar:

- Information om Bou. Vi har tagit fram ett välkomstbrev för att nå en förförståelse innan familjen kommer till oss. Informationsmaterial för att tydliggöra vilka personer familjen kommer att träffa och vad vi gör.
- Kartlägga behov av insatser och stöd för barnet och påbörja insatser inklusive förskrivning av hjälpmedel.
- Kartlägga behov av riktat föräldrastöd genom att föräldrar erbjuds att fylla i FIQ, Family Impact Questionary för att identifiera vad familjen behöver stöd i.
- Läkarbesök. Många har behov av att få ökad medicinsk kunskap för ökad begriplighet.

Dessa delar kommer i olika ordning för olika familjer utifrån deras behov. Det är inte heller så att en del görs färdigt innan nästa erbjuds utan delarna fogas samman just som en fläta.

Om det "tovar" ihop sig någonstans så är det svårt att fläta, då fungerar samarbetet med familjen sämre. Det är viktigt att förstå varför det blivit en tova. Det kan finnas många orsaker till att tovor uppstår exempelvis känslor inför en varaktig funktionsnedsättning och samarbete med familjen. Det är viktigt att titta på för att "flätan" ska kunna fogas samman.

Att utveckla mottagandet är en process som fortgår där nya kunskaper och infallsvinklar hela tiden beaktas.

ACT- Att hantera stress och främja hälsa

Tiina Holmberg Bergman, Leg. psykolog, Program- och utvecklingsansvarig

Bella Berg, Leg. Psykolog

Lisa Westring; Leg. Psykolog

Autismcenter för små barn, Habilitering & Hälsa, Stockholm

tiina.holmberg-bergman@sll.se

Syfte: Syftet med den här presentationen är att lyfta fram Acceptance and Commitment Therapy, ACT-grupper, som en metod att ge anhörigstöd för föräldrar till barn med autism. En utvärderingstudie om ACT-gruppens effektivitet i att öka psykologiskt välmående samt minska stress och depression hos föräldrar till barn med ASD kommer att presenteras. Dessutom introducerar vi er till vår nya manual: ACT för föräldrar till barn med funktionsnedsättning.

Metod: En förmätning och två eftermätningar på samtliga deltagare. Självskattningsskalorna Mindfulness Awareness Attention Scale (MAAS), Acceptance & Action Questionnaire (AAQ-II mod.), Beck's Depression Inventory (BDI) samt Perceived stress scale (PSS) har använts, liksom skraddarskydda kursutvärderingar.

Resultat: Resultatet visar att ACT-intervention i grupp har en positiv påverkan på föräldrarnas psykologisk välmående, mätt i ökad psykologisk flexibilitet, bättre förmåga till medveten närvaro och minskning av eventuell depression och stress.

Slutsats: Våra erfarenheter från ACT-grupper visar att denna typ av stöd inte bara bidrar till ökad psykologisk välmående och hälsa hos föräldrar utan även har en positiv effekt på föräldra-barn relationen. Föräldrar har större acceptans för sin livssituation och uppleva kunna bemöta svåra föräldraskapssituationer bättre efter genomförd kurs. För att kunna fastställa resultatet behövs flera och större studier utförda i verksamheter som tillhandahåller manualbaserade gruppinterventioner.

Föräldrastöd inom Barn- och ungdomshabiliteringen – en utvärdering av FIQ (Family Impact Questionnaire) som redskap för att rikta insatser till föräldrar

Mette Smith¹ och Anna Claesson²

¹BarnReHab Skåne, Region Skåne, mette.smith@skane.se, 046-77 09 37

²Anna Claesson PTP-Psykolog BarnRehab Skåne ht 2013-ht 2014

Bakgrund

Att vara förälder till ett barn med funktionsnedsättning innebär att leva under särskilda omständigheter, som inte helt liknar andra föräldrars. Ofta väcks starka känslomässiga reaktioner, som inte sällan kan leda till psykisk utmattning och depressiva symtom. Det finns samstämmigt och vetenskapligt stöd för att familjebaserad habilitering minskar föräldrastress. Det är därför viktigt att Barn- och ungdomshabiliteringen (Bou) på ett tidigt stadium uppmärksammar föräldramående och erbjuder olika typer av riktat föräldrastöd utifrån familjens/föräldrarnas aktuella behov.

Syfte

Projektets syfte är att undersöka hur skattningsformuläret FIQ kan användas för att synliggöra föräldrarnas behov av riktade insatser inom Bou och därmed också förkorta steget från nybesök till insats.

Metod

Inom ramen för projektet har FIQ använts på försök i Bou's tidiga mottagande av familjer. Försöket utvärderades med frågeformulär och samtal med 32 föräldrar och 11 behandlare.

Resultat

Merparten av de föräldrar som medverkade ansåg det positivt att bli tillfrågade om situationen som förälder till barn med funktionsnedsättning. Flertalet av behandlarna menade att man, genom FIQ, snabbt fick en tydlig bild av föräldrarnas stödbehov. I hälften av fallen påverkade FIQ antalet och typen av insatser för det familjestöd som sattes in. Tiden mellan mottagande och insats förkortades dock inte. Kritik framfördes kring att formuläret har brister i sin utformning.

Slutsats

FIQ behöver modifieras för att kunna användas på ett standardiserat sätt inom Bou. Med dessa modifieringar skulle FIQ kunna bidra till att fler och mer riktade insatser kan erbjudas föräldrarna i ett tidigt skede i kontakten.

Föräldrastöd – ”Vad jag behöver veta som jag inte vet ”by nature”.

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning beskriver sina behov av föräldrastöd.

Författare 1. Gunilla Persson

Medförfattare 2 Karin Wiklund.

¹Habiliteringscentrum, Barn och ungdomshabiliteringen, Umeå,
gunilla.i.persson@vll.se. 090-785 4234

²Habiliteringscentrum, Hörselrehabiliteringen, Umeå,
karin.wiklund@vll.se , 090-785 7471

Bakgrunden till Studien var att författarna, Gunilla Persson och Karin Wiklund, båda kuratorer inom Habiliteringscentrum i Västerbotten gick Steg 1 utbildning i grundläggande psykoterapi 2012-2014 på 50% och valde att skriva en rapport om föräldrastöd som examensuppgift..

Syftet med Studien var att vi ville ta reda på hur föräldrar till barn med funktionsnedsättning beskriver sina behov av föräldrastöd och vilken typ av insatser som efterfrågades. Vi ville också undersöka i vilken utsträckning Habiliteringscentrums olika verksamheter (Barn och ungdomshabiliteringen, hörselrehabiliteringen, synrehabiliteringen) kunde samverka kring föräldrastödsaktiviteter.

Metoden som vi har använt har varit fokusgrupper med strukturerade frågor. Vi ville blanda föräldrar som hade kontakt med inom Habiliteringscentrum. Urvalet av föräldrar har skett i flera steg, sk snöbollsurval. Studien omfattar två fokusgrupper med tre föräldrar i respektive grupp.

Resultatet visar fyra olika teman som återkommer i föräldrarnas berättelser oavsett funktionsnedsättning: Ett annorlunda föräldraskap, behov av information, behov av ett gott bemötande och behov av samordning.

Slutsatsen är att temana som framträder i vår studie känns angelägna att ta med sig i det fortsatta diskussionen kring föräldrastödets utformning i Habiliteringscentrum i Västerbotten.